

PELIKÁN

„Ja však budem úfať neprestajne
a všade budem šíriť Tvoju chválu.“ Ž 71,14

ČASOPIS RÍMSKOKATOLÍCKYCH FARNOSTÍ LUČENEC

Vianoce

V jednej nórskiej obci, kde pol roka nesvieti slnko, sa to rozhodli vyriešiť zrkadlovým systémom za 500 tisíc eur. Ide o Rjukan. Predstavme si anemických ľudí, bez vitamínu D, lebo im nesvietilo slnko. A to bolo obyčajné ľudské riešenie. A Boh od stvorenia sveta, teda skôr od hriechu prvých ľudí pripravoval chvíľu, aby ľudia nekráčali v temnote a v tieni smrti, ale aby im zažiarilo pravé svetlo, Ježiš Kristus.

Časy sa menia, ale tradícia Vianoc a štedrého dňa, tradícia raz za rok vo veľkom dávať a dostávať, sa nezmenila. Naopak, bola posilnená k absurdnosti, bežne sa hovorí o nákupnom a darčekomom šialenstve. A pritom Vianoce sú vo svojej podstate sviatky nie konzumné, ale kresťanské, teda zo svojej podstaty oponujúce viere v spotrebu a jej spásny účinok.

V posledných rokoch zasa kresťanstvo frčí, je v kurze, politici ho vytiahli, dali tomu slovu nový obsah. Nejde pritom o Ježiša Krista, jeho cestu, učenie, ukrižovanie, ale o niečo ako opak islamu.

Ako to všetko ide dokopy s biblickým Ježišom a s obyčajným kresťanstvom? Ježiš sa narodil v chlieve, predstavoval menšinu, konzervatívami, teda farizejmi bol celkom odmietnutý, politicky bol neprijateľný a masami odmietaný. Pilát ho odsúdil k pomalej krutej smrti namiesto vraha. Kresťanstvo je zo svojej podstaty nemasové (keď hovorí Ježiš o počte kresťanov, tak používa obraz soli a malého stáda), ktoré bude obrátené nie k moci, ale k bezmocnosti, ponúkané bude nie mocným a manipulujúcim, ale slabým a posledným.

A jeden dôležitý prvok, na ktorý sa zabúda: vyznávač Ježiša nie je vedený k tomu, aby súdil a odsudzoval ľudí okolo seba, aby ich zavrhol, ale aby Ježišove slová vzťahoval na seba a pomáhal. Keď čítame Bibliu, tak vidíme, že Ježiš nefandí vládam a politikom, ale ponúka sa tým, ktorí sú na druhej strane, chudobným, opusteným a nás povzbudzuje, aby sme na nich nezabúdali.

Boh chce do nášho života vstúpiť ako dieťa. Nechce nás poraziť, zraziť na kolená, prevalcovať. Chce nás rozhýbať, chce aby sme ožili. Je v našich srdciach takým malým plamienkom, o ktorý sa musíme starať. Hlavnou témou slávnosti Narodenia Pána je svetlo. Svetlo, ktoré temnota nepohlí. Vieme, že stačí dieťa stratíť z dohľadu na päť minút a môžu sa udiť také veci. Rozbitá hlava alebo modrina, alebo niečo rozbité, vyliate, ufúlané. Tak isto aj s Ježišom. Stačí nervózna reakcia, stačí zapnutie si zlého programu, stačí sa na chvíľu oddať silám temna, a už to dieťa v nás nie je. Treba znovuzískať plnosť Božieho života v nás cez sviatosť zmierenia.

Aby sme si ho všimli, prichádza ako svetlo v noci. Aby bol blízky človeku, berie si ľudskú podobu. Aby bol milovaný, rodí sa ako Dieťa. My držíme Ježiška pevne zavineného v jasiach, nepúšťame ho von. A on chce ísť v našich srdciach von. Ježiša poznáme z obrazu, ako klope na dvere, na ktorých nie je kľučka, teda chce byť pozvaný. Kardinál Bergoglio pred svojím zvolením za pápeža povedal, že Ježiš už bol dlho v kostole, on chce ísť von, medzi ľudí. A ako? V srdciach, slovách a postojoch tých, ktorí mu uverili.

Prajem nám všetkým, aby sa nám Ježiš tento rok narodil v srdciach a aby tam navždy zostal.

P. Emil Hoffmann, CM, správca farnosti Lučenec – Rúbanisko

Vianočná modlitba

Martin Rázus

*Potichu si prišiel do biedy a špiny,
aby si vykúpil hriešnika z viny.*

*Nemali pre Teba medzi ľuďmi miesta.
Do maštalky viedla prvá Tvoja cesta.*

*Miesto baldachýnu nad postieľkou hrdou
vítali Ťa jasle postlané natvrdo.*

*Prišiel Si zo slávy, z Otca svojho trónu,
tu Ťa nik neprijal do vlastného domu.*

*Odpusť nám, Pane, hanbíme sa za to,
keď namiesto Teba honobíme zlato.*

*Čo sa stalo z Vianoc, Pane náš drahý?
Kde sme zamerali všetky naše snahy?*

*Namiesto pokoja a radosti z neba
vládne tu iba zhon – trápenie bez Teba.*

*Neprijali Ťa dnes prepychové domy.
Hojnosť neprehlúši bôľnej duše stony.*

*Nechceme Vianoce bez Teba, náš Pane.
Nech sa v našej duši aj dnes zázrak stane!*

*Príď, prosím, teraz aj do môjho srdca.
Usaď sa v ňom stále ako dobrý vodca.*

*Nedovoľ mi viac živoríť bez Teba,
keď si nám priniesol večnú spásu z neba.*

*Popri všetkých daroch, ktoré prijímame,
Ten najväčší v Tebe, Spasiteľ náš, máme.*

*Vďaka Ti za Syna, drahý Otče z neba,
ktorý z lásky ku nám priniesol Sám Seba.*

*Milovať Ťa chceme bez prestania ... stále.
Požehnaj náš život k Tvojej večnej chvále!*

Karácsony

Egy norvég faluban, -ahol fél éven keresztül nem süt a nap-, úgy döntöttek, ezt a problémát 500 ezer eurós tükrös rendszer kiépítésével kívánják megoldani. Rjukanról van szó. Képzelnék el a vérszegény embereket D vitamin nélkül, vagy azt, hogy ezek az emberek soha nem mehetnek napra. S ez egy egyszerű emberi megoldás volt. Az Isten a világ megteremtése után, pontosabban az első emberpár bűne óta arra készítette fel az embereket, hogy ne a sötétség útján, s ne a halál árnyékában járjanak, hanem ragyogjon fel bennük az igaz fény, Jézus Krisztus.

A világ változik, de a karácsonyi ünnepek és a szent nap hagyománya, hogy egyszer egy évben nagyot kell adni és kapni kell, ez nem változik. Épp ellenkezőleg, az egészet már zavaróan kisarkították, már csak úgy beszélnek róla, mint vásárlási- és ajándékozási örületről. De a karácsony lényege az ünnep, nem a fogyasztói szemlélet, hanem a keresztény üzenet. Tehát lényegéből eredően a mai helyzet ellentmond a hitnek és az üdvözítő hatásnak.

Az utóbbi években a kereszténység megint szárnyal, menő lett a politikusok is elővették, s a szónak más értemet adtak. Nem Jézus Krisztusról van szó, az útjáról, a tanításáról, inkább valami olyasmiről, mint az iszlám ellentétéről.

S ez egy kalap alatt megfér a bibliai Jézussal és a hagyományos kereszténységgel? Jézus jászolban született, a kisebbséget testesíti meg, s a konzervatívok, tehát a farizeusok teljesen elutasítják. Pilátus lassú és kegyetlen halálra ítéli a gyilkos helyett. A kereszténység lényegéből eredően nem tömegjelenség (amikor Jézus a keresztények számáról beszél, akkor a só és a nyáj szimbólumát emeli ki), amely nem a hatalomhoz fordul, hanem az erőtlenség felé, s nem a hatalmasoknak és a manipulálóknak lesz felajánlva, hanem a gyengéknek és az utolsóknak.

S egy fontos elem, amelyről gyakran elfeledkezünk, hogy a Jézusban hívőnek nem feladata, hogy ítéljenek és elítéljenek, vagy visszautasítsanak másokat, hanem, hogy Jézus szavait magukra vonatkoztassák és segítsenek. Amikor a Szentírást olvassuk, láthatjuk, hogy Jézus nem a kormányznak és a politikusoknak szurkol, de azoknak ajánlja magát, akik a másik oldalon állnak, a szegényekhez szól, az elhagyottakhoz, és biztat minket, hogy ne feledkezzünk el róluk.

Az Isten gyermekként akar belépni életünkbe. Nem akar minket legyőzni, nem akar térdre kényszeríteni, s letarolni sem. Mozgásba akar hozni, hogy feléledjünk. Szívünkben kis lángocskaként ég, amelyről gondoskodnunk kell. Jézus születésének ünnepén fő téma a fény. A fény, melyet a sötétség nem nyel el. Tudjuk, ha egy gyermekre csak egy pillanatig nem figyelünk oda, furcsa dolgok történhetnek: egy betört fej, vagy egy seb, esetleg valami eltörik, kiömlik vagy mocskos lesz. Így van ez Jézussal is, elég egy ideges reakció, egy rosszul bekapcsolt program, elég csak egy pillanatra a sötét erőkre hagyatkozni, az a gyermek már nincs bennünk. Isten teljességét bennünk a szentgyónással tudjuk újra megszerezni.

Hogy felfigyeljünk rá, fényként érkezik az éjszakában. Hogy közel legyen az emberhez, emberi testben érkezik. Hogy szeressék, Gyermekként születik. A kis Jézust mi is magabiztosan foghatjuk a jászolban, s védjük őt. De ő szíveinkben velünk együtt ki akar menni. Jézust arról a képről is jól ismerjük, amikor az ajtón kopogtat, melyen nincs kilincs, tehát meghívott akar lenni. Bergoglio kardinális, pápává választása előtt azt mondta, hogy Jézus már sokáig a templomban volt, ki akar menni az emberek közé. S hogyan? Az emberek szívében, a szavakkal és azok megatartásával, akik hisznek benne.

*P. Emil Hoffmann, CM, plébános Lučenec – Rúbanisko
Preklad / Fordította: Kovács Csikány Andrea*

Prečo sa všade vešajú zlaté nite? Pavúkov dar

Keď sa narodil Ježiško, neboli všetci šťastní. Jeden muž bol rozčúlený a nervózný. Kráľom Herodesom, ktorého poverili Rimania spravovaním Palestíny, lomcovala žiarlivosť. Od troch kráľov sa dozvedel, že v Betleheme sa narodil kráľ. Zosnoval strašný plán: zabije všetky deti v meste. Herodesovi vojaci vniesli do mnohých šťastných domovov hrôzu a bolesť. Jozef a Mária vzali Dieťa a rýchlo sa vydali na cestu do Egypta.

Večer po prvom dni úteku si hľadali útočisko v jaskyni. Bolo chladno, tak chladno, že zem pokryla srieň. Rodinka sa zložila ako mohla, v jednom kútiku. Túlili sa k sebe, aby sa aspoň trochu zohriali. O rozložení ohňa nemohlo byť ani reči.

Dupot koní vojakov doliehal až k nim. Jozef a Mária si mysleli, že ich nikto nevidel. V skutočnosti tu jeden svedok bol. Malý pavúk, ktorý sa kolísal na vláknach, vo vchode do jaskyne. Keď pavúk uvidel Ježiška, veľmi chcel preňho niečo urobiť. Vedel, že mnoho šťastných zvierat mu dalo svoj darček. Rozhodol sa urobiť jediná vec, ktorú pavúk dokáže: utkať pavučinu vo vchode jaskyne, aby ju skrášil a vytvoril tak jemnú záclonu.

Náhle sa po chodníku prihnali Herodesovi vojaci. Hľadali dieťa, aby ho zabili. Keď prišli k jaskyni, chceli vojsť dnu a prehladať ju, ale veliteľ si všimol pavučinu. Pokrývala ju biela námraza a vyzerala ako čipková záclona uzatvárajúca vchod do jaskyne. „Nechajte tak“, povedal veliteľ ... Vidíte, že je tam nedotknutá pavučina. Keby niekto vošiel do jaskyne, potrhala by ju!“

Vojaci odišli. Tak malý pavúk zachránil Ježiškovi život, pretože urobil jediná vec, ktorú vedel urobiť: utkať pavučinu.

Preto dodnes vešiame na vianočné stromčeky ligotavé nite. Tieto nite predstavujú vlákna pavučiny, bielej od námrazy, na vchode do jaskyne na ceste do Egypta. A spomíname si na dar malého pavúka, ktorý zachránil Ježiškovi život.

Bruno Ferrero

Láska darujeme ďalej ...

Predstavme si, že by Vianoce neexistovali. O čo by sme boli ukrátení? O darčeky, slávnostné jedlo, o rôzne programy v televízii ... možno. Ale ešte oveľa viac – o najväčší dar, aký sme my ľudia mohli od Boha Stvoriteľa dostať.

Boh nám práve na Vianoce dáva svojho Syna, aby splnil túžby ľudských srdc, aby nás vykúpil. My sme vo svojich možnostiach obmedzení, ale Boh vo svojom Synovi je všemohúci.

Na Vianoce nám príchod Božieho Syna, ako malého betlehemskeho dieťaťa, znova a znova pripomína, že aj my sa musíme duchovne znovu narodiť. Každé Vianoce dostávame túto šancu. Cirkevní otcovia rozhodli, že sa narodenie Ježiška bude sláviť 25. decembra.

Dôvodov bolo viac. Aby Cirkev pomýlených poučila

– zaviedla sviatok narodenia pána a pravého Boha – človeka. O narodení Ježiška nám sväté písmo hovorí jasne. V homíliách našich kňazov počujeme, prečo sám Boh sa dal človeku ľuďom v podobe človeka. Veď malý Ježiško prišiel k nám z lásky.

Už dary novonarodenému Ježiškovi boli odlišné, lebo ich darcovia prichádzali k jaskynke od pastierov až po kráľov. Ale boli to dary toho, s čím sa chceli podeliť s dieťaťom a jeho rodičmi.

Zoberme si z toho príklad i my – ľudia tohto storočia. Nezháňajme dary, ktoré nás finančne vyčerpajú alebo ktoré druhým netreba (a dávame ich len preto, aby sme niečo dali!)

Podelíme sa z našim časom hlavne so svojimi rodičmi, starými rodičmi – aby cítili, že ich máme radi, že si ich vážime.

Veď Ježiško prišiel k nám z lásky ... Preto aj my túto lásku darujeme ďalej ...!

Mária Mistríkova-Vasileva, OFS

Vianočná

V malom byte jedného z činžiakov rozvoniavala vianočná kapustnica, oprážená ryba a zemiakový šalát už čakal na servírovanie. Oblátky, cesnak, jablko ... Všetko čakalo. Aj imelo vo váze. Na stole bol sviatočný obrus. Na ňom bolo Sväté písmo, sviečka a päť tanierov.

V druhej izbe stál už rozsvietený vianočný stromček, pod ním bol Betlehem a darčeky, ktoré očakávali jej deti a vnukov. Ona už sedela v kresle a podchvíľou sa pozerala von z obloka do okolitých činžiakov. Videla krásne svetielka, ktorými si ľudia už vyzdobili byty. Znovu vzala do rúk ihlice

a pokračovala v pletení vesty pre vnuka. Do každého očka „vpletala“ spomienky na tie minulé Vianoce, keď deti boli ešte malé.

Neskôr už dospelé si založili svoje rodiny a rozprchli sa do sveta. A ona čakala na nich, že si nájdu cestu k svojej matke, ktorá ich vychovávala sama. Ich otec skoro odišiel z tohto sveta do Večnosti. No starosť o deti jej dodávali silu zabudnúť a zároveň radosť z ich úspechov.

Pokračovala v štrikovaní ... Čakala a dúfala – veď na Vianoce nemá byť nikto sám! Náhle zazvonil mobil. Bol to video call – nemôžu prísť lebo ... potom ďalší call a ďalší call. Videla si svoje deti cez sociálne siete, ukázala im pripravený byt pre ich príchod. Iba vôňu domova nemohla poslať ... No ďakovala Bohu, že aspoň takto boli spolu.

Sama sa začala pripravovať na Polnočnú svätú omšu. Za Ním – poďakovať, poprosiť a zagratulovať, Mu k Jeho narodeninám. Byť s Ním! Tam sa stretne so svojou farskou rodinou a úsmev sa jej znovu rozžiari na tvári. Posedieť po svätej omši s tými, ktorí sú tiež v tento požehnaný čas – sami. A je ich dosť!

Vďaka Ti Ježiško, že nás zjednocuješ a o všetko – a všetkých sa staráš. Môj plač iba TY, Bože – Otec náš nebeský – dokážeš obrátiť – na tanec ...!

Mária Mistríkova-Vasileva, OFS

Významní kňazi Novohradu:

Štefan Podolinský

Rímskokatolícky kňaz Mons. Štefan Podolinský sa narodil 27. 2. 1932 v obci Hnilec v okrese Spišská Nová Ves. Po ukončení teologických štúdií v Bratislave bol 12. 6. 1955 vysvätený za kňaza v Bratislave. Na prvé kaplánske miesto nastúpil do Smolníka, nasledovala Gelnica (1955-56), potom Rožňava (1956-57). V r. 1957-58 pôsobil ako duchovný správca charitného domu v Jasove. V r. 1958-64 žil z politických dôvodov mimo pastoraácie. V r. 1964-67 bol kaplánom v Rimavskej Sobote, v r. 1967-68 v Divíne. V r. 1968-71 spravoval far-

nosť v Hrachove. V období rokov 1971-86 bol opäť postavený mimo pastoračnú činnosť z politických dôvodov (§178). V r. 1986 sa stal administrátorom farnosti Červená Skala, následne v Šavoli (1987), Hodejove (1989), Dolnej Strehovej (1990) a Holiši (1994). V r. 1995-2008 pôsobil ako farár v Dolnej Strehovej a zároveň ako moderátor Sekulárneho inštitútu Krista Veľkého v Luborietke – Osuší. Od r. 2008 žil na dôchodku na Osuší, od r. 2011 už kvôli zlému zdravotnému stavu nevládal slúžiť sväté omše. V r. 2012-15 býval v bytovke na Filakovskej ceste v Lučenci.

V r. 1990 založil Štefan Podolinský Sekulárny inštitút Krista Veľkého na Osuší vo farnosti Dolná Strehová v okrese Veľký Krtíš. Tento inštitút schválil rožňavský diecézny biskup Mons. Eduard Kojnok 16. 3. 1990 ako inštitút diecézneho práva. Je to kňazsko-laické mužské a ženské spoločenstvo, ktoré má asi 50 členov. Charizmou inštitútu je modlitba pred svätostánkom a slúžiaca láska – sprítomnená obetujúca sa láska je Najsvätejšia Eucharistia. Eucharistická zbožnosť vyvierá z lásky a slúži láske, ku ktorej sme povolaní v Ježišovi Kristovi. Pravá úcta k Eucharistii má byť školou činnejšej lásky k blížnemu. Eucharistia vychováva v tejto láske najhlbším spôsobom.

30. 7. 1994 bol na Osuší otcom biskupom Mons. Eduardom Kojnokom vysvätený nový kostol Krista Veľkého a Kráľa. Ku kostolu patrí aj Misijný dom. Táto rehoľa večnej poklony Najsvätejšej Svätosti Oltárnej si vzala za úlohu vybudovať na Osuší pútnickú duchovnú oázu. Prichádzali sem mladí i dospelí ľudia zo širokého okolia. Laický apoštolát medzi mládežou rozvíjali Peter Uhrín, Milan Sásik, Evka Fajčíková a Vladimír L'alík. Kňazský duchovný program zabezpečovali dolnostrehovský farár Eduard Kojnok, farár Ludovít Jurek a Štefan Podolinský.

V 80-tych rokoch pracoval z donútenia v neverejnom cirkevnom hnutí, bol väznený na Mírove (okres Šumperk, ČR) a nadväzne sa stal kuričom u rehoľných sestričiek v Čechách. Na Slovensko sa vrátil vďaka pomoci otca biskupa Jána Chryzostoma Korca. Najprv pracoval ako poštár v okolí Brezna, roznášal poštu po lazoch. Postupne si získal dôveru i podporu ľudí v celom okolí. Na Osušie Štefana Podolinského uviedol vtedy ešte dolnostrehovský farár Eduard Kojnok – z dôvodov utajenia ako brata Tomáša spod Tatier. Tu sa stretol a nadviazal kontakt s laickou apoštolkou Lujzou Pindiakovou. <Pri spracovávaní týchto údajov som použil publikáciu Viliama Pichlera: Laická apoštolka Lujza (Zvolen, 2002)>.

Mons. Štefan Podolinský bol aktívny a obetavý kňaz, ktorý vybudoval celé Osušie tak, ako ho dnes poznáme. Najskôr vznikla kuchyňa, nasledoval kostol a potom kaplnka Betánia. Jednotlivé domčeky prerábali na ubytovne pre pútnikov, pre ľudí stretávajúci sa pri modlitbách. Začal stavať aj veľký domov dôchodcov, úplne ho dokončil až ThMgr. Marián Kuffa. Štefan Podolinský bol srdečným a priateľským človekom, dobre vychádzal so Slovámi i Maďarmi. Intenzívne komunikoval s Rímom, Mons. Pavlom Hnilicom (1921-2006) či Jánom Chryzostomom Korcom (1924-2015).

Mons. Štefan Podolinský zomrel 24. 8. 2015 v nemocnici v Lučenci v 83. roku svojho života a 60. roku kňazstva. Pohrebné obrady sa uskutočnili 27. 8. 2015 v jeho rodisku – Hnileci, hlavným celebrantom zádušnej sv. omše bol Mons. Stanislav Stolárik, rožňavský diecézny biskup.

František Mihály

Farnosť sv. Juraja v St. Haliči – nová publikácia Petra Fízeľa

Koncom roka 2019 uzrela svetlo sveta nová publikácia autora Ing. Petra Fízeľa „Farnosť sv. Juraja v Starej Haliči“. Vydavateľom knihy je Rímskokatolícky farský úrad v Starej Haliči, recenzentom HEDr. Milan Kerdík, jazykovým redaktorom Mgr. Alexander Udvardy. Predslov k prvému vydaniu knihy napísal páter František Adrián Olach, farár – dekan starohaličskej farnosti. Kniha vychádza na kriedovom papieri v pevnej väzbe vo formáte A-4. Autor Peter Fízeľ publikáciu rozdelil do piatich kapitol – 1. Všeobecné dejiny farnosti, 2. Charakteristika farnosti sv. Juraja, 3. Sakrálna stavba vo farnosti, 4. Duchovné povolania z farnosti Stará Halič, 5. Farári a administrátori pôsobiaci v Starej Haliči. V závere práce nechýbajú potrebné prílohy, štatistické údaje, použité pramene a literatúra, ako aj krátky profil autora.

Peter Fízeľ sa v predkladanej publikácii predstavil ako talentovaný historik, ktorý vo svojej bádateľskej práci spolupracoval s Novohradským župným archívom v Salgótarjáne, so Štátnym archívom v Banskej Bystrici, s archívom Biskupského úradu v Rožňave, s archívom rímskokatolíckeho farského úradu v Starej Haliči a i. Intenzívne sa pritom opieral o dostupnú historickú literatúru spracovávajúcú dejiny Novohradu v maďarskom i slovenskom jazyku. Monografia je bohato ilustrovaná čiernobielymi i farebnými, často až raritnými fotografiami.

Keďže aj ja sa venujem výskumu významných osobností Novohradu, veľmi ma zaujala 4. kapitola knihy, v ktorej autor spracováva duchovné povolania Starej Haliče, konkrétne významných kňazov a rehoľné sestry. Veľmi cenná je aj 5. kapitola, v ktorej sumarizuje farárov a administrátorov, pôsobiacich v tejto farnosti od r. 1332 až po súčasnosť.

Záverom chcem vyjadriť názor, že predkladaná monografia splnila svoj vytýčený cieľ po stránke obsahovej, duchovnej i estetickej. Autorovi Petrovi Fízeľovi touto cestou gratulujem k vydarenému dielu a prajem ešte veľa tvorivých síl i Božieho požehnania pri komponovaní ďalších hodnotných publikácií.

František Mihály

Peter Manko: „Chcem pokračovať v diele, ktoré má Boh pre Lučenec pripravené“

Rímskokatolícky kňaz **Ing. Mgr. Peter Manko** sa narodil 11. 12. 1988 v Rožňave. Základné vzdelanie získal v r. 1995-2004 na ZŠ akademika Jura Hronca v Rožňave. V r. 2004-2008 navštevoval Strednú odbornú školu technickú v Rožňave, v r. 2008-13 Vysokú školu bezpečnostného manažérstva v Košiciach. V r. 2014-2020 študoval na Teologickej fakulte Katolíckej univerzity v Košiciach. Za kňaza bol vysvätený 13. 6. 2020 v katedrále Nanebovzatia Panny Márie v Rožňave. Od 1. 7. 2020 je kaplánom vo farnosti Lučenec – Mesto.

Dôstojný pán kaplán, čo Vás privedlo k rozhodnutiu stať sa kňazom?

Mohol som mať asi tak 19 rokov, keď som začal v modlitbe cítiť túžbu odovzdať sa Bohu so všetkým čo mám a čím som. Pomaly, ale isto som začal chápať, že Boh vložil do môjho srdca túto túžbu odovzdať sa do jeho služieb, no spočiatku som sa toho veľmi bál. Odsúval som toto vnuknutie, ako sa len dalo. Znamenalo to pre mňa nielen krok do neznáma, ale aj obrovský skok zo skalného útesu do absolútne nepriehľadnej hmly. Toto vnuknutie naberalo na sile až do bodu, kedy mi došli ľudské sily odporovať a povedal som Bohu svoje áno. Dnes viem, že krok do neznáma je podstatným aktom našej

viery a je ľudsky sprevádzaný strachom z neznáma. Ale inak by to nebola dôvera v Boha.

Mohli by ste nám priblížiť najvýznamnejšie momenty vášho teologického štúdia?

Študovať teológiu ma vždy bavilo. Považoval som to ako spoznávanie Boha. Lebo ak niekoho milujete, tak ho chcete aj spoznať. Mal som rád aj štúdium filozofie, lebo - ako som neskôr na to prišiel, teológia je podložená filozofiou. Presne tak, ako to tvrdil sv. Tomáš Akvinský: „Svätosť predpokladá prirodzenosť“ alebo - ak niet prirodzenej ľudskosti, tam nemôže byť ani nadprirodzenej svätosti. Najvýznamnejším momentom mojich štúdií bolo štúdium na Univerzite v Lubline v Poľsku. Veľmi mi to rozšírilo obzory, ako aj kontakty s ľuďmi z rozličných krajín celého sveta.

S akými úmyslami prichádzate do Lučenca?

Pokračovať v diele, ktoré má Boh pre Lučenec pripravené. Dielo šírenia Evanjelia, posväcovania, prinášania najsvätejšej Obety, združovania spoločenstva, dotýkania sa milujúceho Boha ľudských srdc. Chcem byť len nástrojom posväcovania Boha v tomto svete, ktorý používa moje talenty na svoje účely.

Aké máte plány do blízkej budúcnosti vo Vašej kňazskej pôsobnosti?

Môj plán je byť otvorený Duchu Svätému, ktorý tvorí, pretvára, mení, zapaluje a zároveň je pevný a nemenný vo večnosti. Boh so svojimi plánmi je večný, stály a prapôvodný. To všetko ostatné sa musí meniť a prispôbovať sa potrebám dnešnej doby pre zrozumiteľnosť Evanjelia – posolstva Lásky, viery a nádeje.

František Mihály

Milan Grossmann: „Do Lučenca som prišiel s pocitmi misionára ...“

Rímskokatolícky kňaz **Mgr. Milan Grossmann, CM** sa narodil 4. 9. 1975 v Bratislave. Základné vzdelanie nadobudol v r. 1981-89 v rodnom meste, stredoškolské štúdiá absolvoval v r. 1989-93 na SOU elektrotechnickom s maturitou so zameraním na číslicovú a riadiacu techniku v Bratislave. V r. 1993-2002 pracoval v oblasti informačných technológií v Bratislave. Od januára 2003 vstúpil do formácie v Misijnej spoločnosti – kandidatúry a noviciátu. Od septembra 2004 pokračovala formácia v seminári Misijnej spoločnosti a súčasne štúdiom

na Rímskokatolíckej cyrilometodskej bohosloveckej fakulte UK v Bratislave (2004-2001). Za kňaza bol vysvätený 18. 6. 2011 v Kostole sv. Vincenta de Paul v Bratislave. V r. 2011-12 pôsobil ako kaplán vo farnosti Dobruška v českej Královohradeckej diecéze. V r. 2012-19 bol kaplánom vo farnosti Bratislava – Prievoz s farským Kostolom sv. Vincenta de Paul, v januári až júni 2020 správcom farnosti Bijacovce v Spišskej diecéze. Od 1. 7. 2020 pôsobí ako kaplán v Kostole Krista Kráľa vo farnosti Lučenec – Rúbanisko.

Dôstojný pán kaplán, ktoré predsavzatia vás privedli k povolaniu kňaza?

Dovoľte mi, aby som na Vašu otázku odpovedal skôr v opačnom zmysle, teda či ma povolanie kňaza privádza k nejakým predsavzatiam. Keď ma Pán Boh zavolať do duchovnej služby a stal som sa v r. 2011 kňazom v Misijnej spoločnosti, tak už moje plány museli byť v súlade s mojím novým životným stavom. To obdobie prináša nové pohľady podobne ako pre človeka, ktorý vstúpi do podobne nezvratného stavu ako je napr. manželstvo, teda som skúmal, zberal skúsenosti i zručnosti. Počul som, že Boh sa najviac smeje, keď mu hovoríme o našich plánoch. Niečo na tom bude, a tak sa asi Pánovi najviac páčilo, keď som sa snažil hľadať a plniť jeho vôľu. Ktosi povedal, že ak človek plní božiu vôľu, tak Boh plní vôľu človeka, čo je pekná myšlienka. A ku kňazstvu ma asi privedla jednoducho moja odpoveď na božie volanie, ktoré, verím, sa u mňa prejavila túžbou byť blízko obetnému stolu, zvedavosť, čo robí kňaz, keď neslúži svätú omšu, spoznávanie

duchovných a rozhovory s nimi, čítanie, uvažovanie atď. a samozrejme modlitba.

Pristavme sa teraz pri najvýznamnejších momentoch vášho teologického štúdia.

Celé moje obdobie štúdia bolo úžasné, veľmi rád na ňá spomínam. Fascinovalo ma, ako sa prelína filozofia s teológiou, teda to, na čo môžeme prísť vlastným rozumom s tým, čo máme odhalené Bohom prostredníctvom viery, Svätého Písma. Zaujímavým momentom bol pre mňa už len ten fakt, že do školy som sa vrátil po pomerne dlhom období, v ktorom som bol bežne zamestnaný, teda až po 9 rokoch od maturity. Teologická fakulta bolo špeciálne územie, v ktorom som mohol pomerne nerušené hľadať odpovede na otázky, ktoré som si už dlhšie kladol a ma zaujímal.

S akými pocitmi ste prišli do Lučenca?

S pocitmi misionára. Keďže som členom Misijnej spoločnosti, mal by som pracovať v duchu nášho zakladateľa, svätého Vincenta de Paul, evanjelizátora najchudobnejších. Chcem teda viac spoznávať misijné diela našej Vincentskej rodiny a ak by bol záujem, tak popri bežnej pastoračnej službe vo farnosti, môžeme spolu tu v Lučenci rozprávať a nachádzať cesty k prípadnej spolupráci v našich lokálnych či národných misijných dielach.

Prezradíte nám vaše aktivity v súvislosti v blízku budúcnosťou?

V nadväznosti na už povedané by som chcel byť s božou pomocou aktívny v našej Vincentskej rodine. Od r. 2013 zastupujem Misijnú spoločnosť v komisii našej celoslovenskej verejnej zbierky Moj proti hladu. V r. 2018 som prijal službu duchovného moderátora Spolku sv. Vincenta de Paul na Slovensku, ktorá prevádzkuje aj sociálne centrum v Šuranoch. Za moje blízke prostredie považujem aj oblasť počatých ľudských životov ohrozených interrupciou. Cítim túžbu v srdci pomenovať túto náročnú a širokú oblasť a dať podnet k jej zahrnutiu do vincentskej charizmy. Verím, že treba horlivo vytkočiť do tejto témy ako do osobitného a náročného misijného územia s láskou i odvahou ako k našim najmenším bratom a sestrám, o ktorých Pán Ježiš povedal, že čokoľvek ste urobili jednému z mojich najmenších bratov, mne ste urobili. Možno aj preto som zastupoval bratislavskú arcidiecézu ako člen prípravného tímu Národného pochodu za život v Bratislave v septembri 2019. A teším sa, že v Lučenci sa modlíte v projekte 9 mesiacov za život.

František Mihály

Ünnepélyes tanévnitó a magyar szentmisén

2020. szeptember 6-án ünnepélyes tanévnitó magyar szentmisén vettünk részt a városi plébániatemplomban. A szentmisét Manko Péter újmisés káplán úr mutatta be, akit a püspök atya 2020. július 1-től Losoncra helyezett.

Ünnepi volt, mint minden korábbi Veni Sancte tanévnitó szentmise. Ünnepi, de új hagyományokat is teremtő, mert új elemeket tartalmazott. A káplán úr külön megáldotta a szép számban összegyűlt tanárokat, s az iskolatáskákat, mint a tanulás szimbólumát, melyeket a kis- és nagyobb diákok az oltár elé helyeztek. A kis elsősöket és a szüleiket is külön áldásban részesítette, hiszen ők ebben a tanévben kezdték meg az iskolát. Azt a magyar iskolát, amely idén a 2020/2021-es tanévben fennállásának 70. évfordulóját ünnepli. A koronavírus járvány miatt eddig minden ünnepi műsor elmaradt, s nem volt ünnepi tanévnitó sem az iskola előtt, s a kis elsősöket sem a kilencedikes diákok kísérték be az osztályba.

Az elsősök a templomba a szentmisére a szüleikkel érkeztek, és Péter atya vezetésével együtt vonultak be az oltárhoz. Kezükben hófehér virágot vittek, mely a tisztaság és a tisztelet jelképe. Szívüket helyezték az oltárra, szimbolizálva ezzel, hogy Jézus Krisztusnak akarnak szolgálni. Az áldozati adományokat az iskolánk

jelenlegi és elballagott diákjai vitték, jelezve, hogy minden diák a szívét, az életét és a tanulmányait is Jézusra akarja bízni, s azt szeretnék, hogy Ő formálja életüket. A szentmisén a szép hangú vegyeskarunk énekelt, a Kicsik és a Nagyok, akik a magyar énekkar lelkes tagjai, s akikre karnagyukként nagyon büszke vagyok. Az orgonán közreműködött Sinka Péter, orgonista és a népénekeket Acél Katalin kántor, vezette.

Kovács Csikány Andrea
Foto: Acél Tomás

Fájdalmas Szűzanya búcsúja Galambán

Erre a zarándoklatra 2020. szeptember 15-én került sor, mint minden évben. Gyönyörűen gondozott levendulasor között lépteltünk a kinti fából készített misézőoltárhoz. Itt a kovácsolt rézből készült Fájdalmas Anya ölében az Úr Jézussal fogadott minket. Ebből a szoborból szinte tapinthatóan sugárzik a fájdalom és a szenvedés.

Két autóbusz hozta az eperjesi és a nagyszombati zarándokokat, közöttük ferences atyákat és nővéreket. A 30-tagú énekkar 13 személyautóval érkezett Pozsonyból.

Akörnyékbeliék szintén személyautókkal érkeztek. Minden a meghirdetett program szerint haladt. 13,00-kor a Hétfájdalmas rózsafüzért imádkoztuk. Ezután az énekkar éneke csendült fel. A szentmise 14,00-kor kezdődött p. Filip Černý, OFM celebrálta. Szentbeszédében meghatóan beszélt a Fájdalmas Anyáról testi, lelki szenvedéseiről, aki mindenki édesanyja, aki kieszközli számunkra bűneink bocsánatát és az igaz megtérés kegyelmét is.

A szentmise után megvendéglésre került sor. Volt elegendő gulyás, sütemény és gyümölcs. Jó volt látni a rég nem látott ismerősöket és ferences testvéreket, pár szót ejteni velük. Fél öttől a fiatalokból álló énekkar előadását élveztük.

Nagyon szép napos időnk volt, hála érte!

Minden nap köszönjük meg a Fájdalmas Szűzanyának azt a sok kegyelmet, segítséget, amit mindig kieszközöl számunkra Szent Fiától.

Köszönjük édes Szűzanyánk!

Lados Ágnes, OFS

Program slávenia Adventu a Vianočných sviatkov

Kostol Krista Kráľa na Rúbanisku

Kostol Navštívenia Panny Márie (v meste)

Rorátne sv. omše počas adventného obdobia:

v utorky a piatky o 06:00 hod., v tieto dni nebudú sv. omše o 07:00 hod.

Vysluhovanie sviatosti zmierenia pred Vianocami:

17. – 23. december 2020: Pred každou sv. omšou.

19. december 2020 (sobota): od 10:00 hod. do 12:00 hod.; od 15:30 hod. do 18:00 hod.

20. december 2020 (nedeľa): od 15:30 hod. do 18:00 hod. – spovedať bude viac kňazov.

Počas vianočných sviatkov (24., 25., 26. december 2020) nebude možnosť vykonať si sv. spoved.

Spovedanie chorých: 21. december 2020 doobeda. Nahlásiť ich môžete v sakristii.

Koledovanie Dobrej noviny: 25. december 2020 poobede. Rodiny, ktoré chcú prijať koledníkov do svojho domu, nech sa zapíšu do zošita, ktorý bude v kostole na stole za lavicami. Vyzbierané milodary sú určené na pomoc deťom v Afrike.

Požehnávanie domov: Od 06. januára 2021 po osobnej dohode s kňazom. Nahlásiť sa môžete v sakristii do 06. januára 2021.

Sv. omše:

24. december – Štedrý deň - Vigília Narodenia Pána: 16:00 slov., 20:30 Mikušovce, 22:00 maď., 24:00 slov.,

25. december – Slávnosť Narodenia Pána: 07:30 slov., 08:45 maď., 10:00 slov., 18:00 lat.

26. december – Sv. Štefan, prvý mučeník: 07:30 slov., 08:45 maď., 10:00 slov.,

30. december – Sv. Rodiny: 07:30 slov., 08:45 maď., 10:00 slov., 18:00 lat.

31. december – Poďakovanie na konci roka: 15:00 maď., 16:30 slov.

01. január 2021 – P. Márie Bohorodičky: 07:30 slov., 08:45 maď., 10:00 slov., 18:00 lat.

06. január 2021 – Zjavenie Pána: 07:30 slov., 08:45 maď., 10:00 slov., 18:00 lat.

Slavomír Marko, adm.

P. Emil Hoffmann, CM

Zomrel Štefan Kružliak

„Dôveruj v Boha a on sa ťa ujme.

Priamou urob svoju cestu a dúfaj v Neho.

Zachovaj si bázeň pred ním až do smrti.“ (Sir 2, 6)

S bolesťou v srdci sme prijali smutnú správu, že nás dňa 8. 9. 2020 v Lučenci opustil vzácny človek, vzorný manžel, otec a starý otec, dobrý kresťan pán Štefan Kružliak. Dotklo srdce drahého a blízkeho človeka, ktorého sme mnohí poznali a mali radi. Pán života a smrti rozhodol ukončiť jeho pozemské putovanie a povolal ho na cestu do večnosti. Skláňame sa pred ním a pred jeho životným dielom a v duchu si sľubujeme, že naňho nikdy nezabudneme.

Geológ, staviteľ, správca cirkevného majetku, poslanec SNR Štefan Kružliak sa narodil 24. 1. 1935 na Látkach, okres Detva. Ľudovú školu navštevoval v rodnej obci, meštiansku školu v Devtianskej Hute (1947-51). V r. 1952-56 študoval na Vyššej priemyselnej škole geologickej v Spišskej Novej vsi. V r. 1961-62 študoval popri zamestnaní inžiniersku geológiu na SVŠT v Bratislave, štúdium však nedokončil.

V r. 1956-60 pracoval ako geológ v Jáchymovských uránových baniach v Jáchymove (ČR), v r. 1960-62 ako geofyzik vo firme Geologický prieskum v Bratislave. V r. 1962-94 pôsobil v národnom podniku Ipelské tehle Lučenec ako technolog, výrobný inšpektor a vedúci geologicko-meračského útvaru. V r. 1990-92 vykonával funkciu poslanca Slovenskej národnej rady (SNR) v Bratislave, kde pôsobil v klube KDĽH vo výbore pre životné prostredie a ochranu prírody. V r. 1994-2014 bol konateľom Správy cirkevného majetku, s. r. o. SPES v Lučenci. Na dôchodku žil s manželkou Martou v Lučenci.

Štefan Kružliak v SNR venoval zvýšenú pozornosť otázkam školstva, zdravotníctva a poľnohospodárstva. V r. 1990 získal vrátenie

Misijného domu vo Vidinej ešte na výnimku zo zákona, pretože Zákon o vrátení majetku cirkvám a náboženským spoločnostiam bol prijatý až v r. 1993. Po prijatí uvedeného zákona bolo potrebné usporiadať cirkevný majetok a dohodnúť nájomné vzťahy, a preto svoj pracovný pomer v Ipelských tehelnách ukončil v r. 1994. Následne bola zriadená Správa cirkevného majetku, s. r. o., ktorej bol konateľom až do r. 2014. Po r. 1994 sa najmä jeho zásluhou opravila stará fara na Kubínymho námestí, vo dvore sa pristavila nová fara, generálkou prešiel farský kostol, ako aj spoločná budova Cirkevnej základnej školy sv. Jána Bosca a Cirkevnej základnej umeleckej školy v Lučenci.

Významnou kapitolou jeho života sa stala výstavba nového rímskokatolíckeho kostola Krista Kráľa na sídlisku Rúbanisko v Lučenci. V r. 1995 požiadal vedenie Mesta Lučenec, aby bol v rámci územného plánu mesta určený priestor pre výstavbu nového kostola v oblasti Rúbanisko. Po veľkých ťažkostiach a dlhých rozhodovaniach bolo stavebné povolenie schválené 11. 10. 2004. V tento istý deň bola pre tento účel odslúžená svätá omša v Jeruzaleme. Oficiálne miesto stavby požehnal Mons. Eduard Kojnok, diecézny biskup dňa 18. 5. 2005. Nový kostol Krista Kráľa v Lučenci sa stal jeho snom a každý deň sa modlil a prosil Pána Boha, aby sa tento sen stal skutočnosťou. Kostol Krista Kráľa na Rúbanisku posvätil a do užívania odovzdal rožňavský diecézny biskup Mons. Vladimír Filo dňa 4. 9. 2010. V týchto dňoch si teda pripomíname 10. výročie posvätenia kostola Krista Kráľa, o výstavbu ktorého sa Štefan Kružliak pričínal maximálnym podielom.

Posledná rozlúčka so zosnulým Štefanom Kružliakom sa konala v sobotu 12. 9. 2020 v kostole Krista Kráľa na Rúbanisku v Lučenci, hlavným celebrantom sv. omše bol vdp. Gabriel Rákai, rožňavský farár a biskupský vikár pre maďarských veriacich. Následne boli jeho telesné pozostatky odvezené na kremáciu do Banskej Bystrice, na večný odpočinok boli uložené na mestskom cintoríne vo Filakove.

Lúčime sa s Tebou, Štefan v nádeji, že tvojou smrťou sa skončil iba tvoj pozemský život. „Odpočinutie večné daj mu, Pane a svetlo večné nech mu svieti. Nech odpočíva v pokoji!“

František Mihály

Kresťan a Covid-19

Keď som bol oslovený napísať zamyslenie, aký postoj má kresťan zaujať ku Covidu a všetkému, čo nás postihlo v tomto roku, tak som sa rozhodol zaujať postoj katolíckeho kňaza, ktorý prenecháva odbornú debatu odborníkom, politickú politikom a hľadá v tom všetkom zmysel. Siahol som po sv. Ignácovi z Loyoly, ktorý v duchovných cvičeniach prvý týždeň vedie človeka k uvedomeniu si vlastného hriechu, osobnej viny, ako aj zla, ktoré sa hemží po celom svete a v celej histórii. Pomenovať ho. Tento čas nie je na prijímanie rozhodnutí, ale na uvedenie si osobnej situácie a v akom vzťahu s Bohom som. Samozrejme nikto z nás nie je vinný za Covid. Ani ako kresťania nehľadáme obetného baránka, na koho by sme to chceli a mohli zviest.

Covidová kríza sa stala priestorom, aby sme prehodnotili náš model rastu, ktorý sme si v Európe vytvorili, v ktorom „môj zisk je tvoja strata“, v ktorom futbalista má omnoho vyššiu hodnotu ako zdravotná sestra a kde produkovať zbrane je viac ako budovať nemocnice. Je to čas, keď si máme uvedomiť, koľko lekárov a zdravotníkov odišlo z nášho mesta a z nášho štátu kvôli nenásytosti jednotlivcov prípadne kvôli mizernému finančnému ohodnoteniu. Noam Chomsky povedal, že zabrániť pandémie neprináša žiadny benefit, ale jej rozšírenie vyžaduje nové vakcíny a lieky a to predstavuje zisk. Američania vymysleli vakcínu s 90% účinnosťou, ale Rusi 92%. Chudáci vojaci, ktorí sa povinne musia dať zaočkovať.

Kardinal Sarah povedal, že navzdory všetkému poisťovaniu

a zabezpečovaniu svet zostáva ochromený strachom zo smrti. Svet dokáže vyriešiť zdravotné aj ekonomické krízy, ale nedokáže vyriešiť tajomstvo smrti. Odpoveď dáva iba viera.

Za Covidom nemáme hľadať ani Boží trest, ani konšpirácie o celosvetovej vzbure proti ľudstvu či kresťanstvu. Aký to má teda všetko zmysel? V tomto roku sme zakúsili tvrdý lockdown, zavretie kostolov „natvrdo“, povinné testovanie, zákaz vychádzania. Nevieme, čo so svetom veriacich urobí zavretie kostolov a sledovanie omší doma. Škody budú, to hovoria aj otcovia biskupi. Už po prvom uvoľnení sa medzi nás jedna tretina veriacich nevrátila. Všetky obmedzenia nás menia: už si nepodávame ruky, ťukáme si len laktami, sme schovaní dňom i nocou za masky, nenavštevujeme sa, bojíme sa. Vždy bude dôležité správne zodpovedať na otázku: nie je až tak dôležité, čo sa mi stane, ale čo to so mnou urobí.

Pre nás kresťanov je modlitba chlebom ducha, je vnútornou vzpruhou a my sa vieme modliť všade. Aj doma. Vírus vieru ani modlitbu nezastaví. Modlitba nám pomôže nájsť cestu, aby sa láska stála vynaliezavou. My kresťania ďakujeme za techniku v oblasti komunikácie: telefóny, skype, sociálne siete, televíziu. Martin Heidegger povedal, že technika prekonala všetky vzdialenosti, ale nevytvorila žiadnu blízkosť.

Komunikácia na diaľku je fajn, ale blízkosť nič nenahradí. Hovoríme o bližných. Keď sa farizej opýtal Ježiša, kto je môj bližný, Ježiš mu povedal: „Nemudruj, ale ty sám sa staň bližným“. Nech je čas fyzickej uzavretosti časom otvorenosti na Boha a na bližných. Internet aj televízie sú plné správ o Covide. My zdieľajme pozitívne emócie a hlavne na seba navzájom nezabúdajme.

Emil Hoffmann, CM

SPOMIENKA NA JÁNA PAVLA II.

V roku 2020 si pripomíname viaceré vzácné výročia spojené so životom svätého Jána Pavla II. To najvýznamnejšie je 100. výročie od narodenia tohto veľkého pápeža, ale nemôžeme zabudnúť ani na 30. výročie jeho prvej návštevy na Slovensku a v neposlednom rade aj na 15. výročie jeho návratu do domu Nebeského Otca. Týmito pár riadkami si spomenieme aj v našom časopise na tohto veľikána našej doby. Materiál som čerpal z knihy kňaza spišskej diecézy Martina Majdu: Teológia a sociálne učenie Jána Pavla II.

Život Karola Wojtyły bol pozoruhodný už od útleho detstva. Mal len 9 rokov, keď mu umiera mama. Čo musí prežívať taký 9-ročný chlapec v takejto situácii? A iba 12 rokov, keď mu zomiera brat - ostáva mu už len otec, ale aj ten zomrie, keď má 21 rokov. Sám hovoril, že sa nikdy necítil tak osamelý - ako v tú noc, ktorú prebdel pri mŕtvom tele svojho otca. Ostáva celkom sám. Treba si uvedomiť aj tú skutočnosť, že Cirkev je v tej dobe prenasledovaná a zúri vojna. Čo všetko sa musí odohrávať vo vnútri mladého človeka - zlosť, túžba po pomste, hnev na Boha? A on predsa vedel, že východiskom nie je zúfalstvo, beznádej, ale Boh a láska - láskou chcel zmeniť svet.

Jeho duchovný život v tomto období formoval aj jeden jednoduchý, no zbožný krajčír - Ján Tyranowski. Určite to bola pre neho neskôr inšpirácia, že aj laik môže vykonávať apoštolskú činnosť - čo vtedy nebola celkom bežne akceptovateľná myšlienka. Tento laik ho priviedol k dielam ako: O pravej úcte k Panne Márii od sv. Ludovíta Grignona z Montfortu, či k dielam sv. Jána z Kríža - Výstup na horu Karmel, Temná noc duše a ďalšie. Vďaka sv. Ludovítovi a jeho diele o Panne Márii prehľubuje svoju úctu k Matke Božej. Odzvou na túto jeho úctu k Panne Márii je aj jeho celoživotné heslo Totus tuus (celý tvoj, Mária). Veľmi silno na neho v mladosti zapôsobil aj skúsenosť s manuálnou prácou v kameňolome, kde zažil aj smrť svojho kolegu. Azda aj preto potreboval poukázať na to, že pracujúci človek nie je len číslo pre zisk, ale ako píše - v ľudskom vnútri bedlí celá veľkosť ľudskej práce.

Keď spomínal v r. 1996 na hrôzy vojny, ktoré sám prežil a ktoré ho nemalým spôsobom v mladosti ovplyvnili, povedal: „Ešte aj po päťdesiatich rokoch si jednotlivci, rodiny a celé národy uchovávajú spomienky na týchto šesť strašných rokov. Spomienky na strach, násilie, krajnú biedu a smrť, na tragickú skúsenosť bolestného odlúčenia bez akejkoľvek istoty a slobody, na traumy spôsobené ustavičným krviprelieváním.“

Aj keď mu viacerí známi hovorili, že vidia v ňom kňaza - on sa tejto myšlienke spočiatku vzpieral - a až viac ako rok po otcovej smrti v r. 1942 vstupuje do formácie v kňazskom seminári. Ale ani toto štúdium nebolo

podľa našich dnešných predstáv - museli študovať tajne, naďalej pracovať a neraz boli vystavení hroziacej deportácii, alebo smrti. Po vysviacke odišiel Karol študovať do Ríma, odkiaľ išiel raz na púť do San Giovanni Rotonda, kde sa osobne stretol s páptom Piom. Vedú sa viaceré diskusie o tom, či mu tento svätec predpovedal pontifikát a atentát. Svätý Otec to nikdy nepotvrdil, ba skôr naopak.

Po návrate z Ríma pôsobil v dedinke Niegowice ako kaplán. Žil nezvyčajne skromne - ani elektrina, ani vodovod, ani kanalizácia. A veľmi veľa spovedával - chcel dodržať predsavzatie z Arsu - hovoril, že pri sv. spovedi sa kňaz stretáva s ľuďmi v celej hĺbke ich ľudskosti a ešte hlbšie preniká do drámy ich jedinečného života. Ak by kňaz toto nerobil, mohol by sa stať iba byrokratom. A tiež hovoril, že ak chce kňaz splniť svoju povinnosť a sprítomniť Boha vo svete, nestačí mu len každý deň odsľúžiť svätú omšu. Povinnosť kňaza je aj žiť s ľuďmi, nech sú kdekolvek a byť s nimi vo všetkom, okrem hriechu. Vo farnosti začal organizovať divadlo i živý ruženec - presne to, čo sa za mladi naučil. No zdržal sa tu len 8 mesiacov a kardinál Sapieha ho poslal do Krakova za univerzitného kaplána.

Tu už potom neskôr začína jeho kariéra profesora - prednáša sociálnu etiku, napíše knihy: Láska a zodpovednosť, Osoba a čin, ale aj rôzne poetické diela. Je známe, že písal aj básne, divadelné predstavenia. Súborne vyšli všetky tieto jeho diela pod názvom: Poezje, dramaty, szkice, ktoré vydalo v Krakove vydavateľstvo Znak. Do slovenského jazyka boli preložené iba niektoré: Preklady niektorých básní vyšli pod názvom Brehy duše, potom V hĺbinách jasu, neskôr básen Stanislav, Púť na sväté miesta, a aj Rímsky triptych, ktorý vydal už ako pápež. Za zmienku stojí spomienutí jeho prvé drámy Jób, Jeremiáš, Dávid - je vidieť, že ho inšpiruje Starý zákon a prepája životy známych biblických postáv so skutočnosťami, ktoré prežíva - ako je vojna, nezávislosť vlasti a sloboda. Ďalšie drámy sú napr. Brat nášho Boha, ktorá je o ceste svätosti svätého Adama Chmielowského, ktorý vynikal láskou k chudobným a sám Ján Pavol II. ho v roku 1989 vyhlásil za svätého. V dielach: Pred klenotníctvom a Žiarenie otcovstva - nachádzame rozpracované úvahy na témy ako: sviatosť manželstva, o ľudskej láske, o vzťahoch medzi mužom a ženou, o vzťahu k Božej láske ..

Ako 38-ročného ho menujú za pomocného krakovského biskupa - je najmladším biskupom v Poľsku. Zúčastňuje sa zasadani Druhého vatikánskeho koncilu. Pracuje napr. na pastoraľnej konštitúcii o Cirkvi v súčasnom svete - Gaudium et spes - a je v nej jasne cítiť aj jeho slovník. Len 44-ročný sa stáva arcibiskupom, 47-ročný kardinálom. Svedomíte si plní svoje biskupské povinnosti a pritom vedie i ťažký zápas s komunistickým režimom v Poľsku. V r. 1978 sa iba ako 58-ročný stáva pápežom Rímskej Cirkvi. A tu nasledovalo dlhé, takmer 27-ročné obdobie požehnaného pontifikátu, ktorý mnohí z nás majú ešte v živej pamäti.

Slavomír Marko, adm.